

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»:
Директори Пажӯҳишгоҳи рушди
маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон
дотсент Иматзода Л.М.

ХУЛОСАИ

васеи шӯъбаи педагогика ва психология, фанҳои ҷомеашиносии Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсияи унвонҷӯи Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдурахмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳанг-ичтимоӣ (13.00.05.03. – педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) пешниҳод шудааст

Диссертатсияи Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар шӯъбаи педагогика ва психология Пажӯҳишгоҳи рушди маориф ба номи А. Ҷомӣ иҷро шудааст. Роҳбари илмӣ – доктори илмҳои педагогӣ, дотсент Иматзода Л.М. мебошад.

Мавзӯи диссертатсияи Ризоева Н.М. мубрам ва дархури тақозои замони муосир буда, Тарбияи маънавию ахлоқии насли наврас ҳамчун рукни асосии давлатдорӣ милли дар рушди ҷомеаи муосир яке аз самтҳои асосӣ маҳсуб меёбад. Дар ин зимн бо таълимоти ниёгон ва баҳрабардорӣ аз арзишҳо ва муқаддасоти миллию умумибашарӣ комёбиҳои назаррасе дар тарбияи наврасону ҷавонон ба даст омаданд, ки боз ҳам рушд бахшидани онҳо вазифаи муқаддаси педагогикаи муосири милли мебошад.

Хеле бачо дар диссертатсия таъкид шудааст, ки дар ҷаҳони имрӯза «бухрони амиқе соҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷомеаи ҷаҳониро фаро гирифтааст, маънавиёти инсонро коста гардонид, ба густариши эҳсосҳои бадбинӣ, нафрат, ҷангу хунрезӣ, терроризм, харобкорӣ ва ғайра мусоидат менамояд». Аз ҷониби дигар, глобалӣ шудани мазмуни таҳсилот ва ҳамгироии халқҳою миллатҳо хавфи аз байн бурдани арзишҳои миллатҳои камнуфусро ба миён меорад. Аз ин сабаб, гуманизатсияи ҳаёти ҷомеа ва ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасону ҷавонон масъалаи муҳим маҳсуб меёбад.

Муҳаққиқ бо дарназардошт ин вазифаҳои таҳқиқотро хеле дурусту нишонрас муайян карда, махсусиятҳои таълими ҳамгиро ва беҳтару хубтар инкишоф додани нутқи шифоҳии хонандагон ва дарки маънии матни мутолиашударо бо нишондоди сарчашмаҳо дар асоси методикаи забон ва адабиёти тоҷикро ошкор карда, роҳу усулҳои корбарӣ бо матнҳои шиносу ношинос ва муайян кардани методикаи дастрас барои

фаҳмиш ва дарк намудани мазмун аз тарафи хонандагонро коркард ва пешниҳод намудааст.

Сарчашмаи маълумоти тадқиқотӣ осори файласуфон, мероси намояндагони адабиёти классикӣ ва муосир, омӯзгорон, равоншиносон ва дигар олимон дар соҳаи ташаккули ҷаҳонбинии миллӣ, эътиқоди ахлоқӣ, меъёру принципҳои рафтори шахрвандӣ мебошанд. Инчунин, санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ва барномаҳои зиёд, аз ҷумлаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи маориф”, Консепсияи милли тарбия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» (соли 2017), Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатӣ дар бораи ҷавонон” (соли 2014), Барномаи давлатии тарбияи насли наврас дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2013-2017”, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон то солҳои 2020, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон то солҳои 2030, ки дар онҳо гуманизатсияи ҳаёти ҷомеа ва ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасону ҷавонон масъалаи муҳим махсуб меёбад, мавриди таҳлилу омӯзиш қарор ёфтанд.

Аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ дар он ифода меёбад, ки дар рисола консепсияҳои педагогӣ ва иҷтимоии асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврас ҷамъбаст карда шудааст; моҳияти педагогии ибораи «ҷаҳонбинии миллӣ», мазмун ва ҷузъҳои сохтори он муайян карда мешавад; аҳамияти педагогикаи халқӣ ҳамчун эҳтиёҷоти ангезандае муайян карда мешавад, ки раванди ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасонро таъмин менамояд. Дар асоси назария ва муқаррароту хулосаҳои таҳияшуда «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллӣ тавассути педагогикаи халқӣ берун аз фаъолияти таълимӣ» таҳия ва амалӣ гардид. Барнома имкон медиҳад, ки муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар машғулиятҳои беруназсинфӣ, инчунин гурӯҳҳои гуногуни аҳоли ба раванди иҷтимоию фарҳангӣ ҷалб карда шаванд, самарай ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврасро таъмин намоянд.

Арзиши амалии таҳқиқот дар он дар он ифода меёбад, ки дар рисола консепсияҳои педагогӣ ва иҷтимоии асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврас ҷамъбаст карда шудааст; моҳияти педагогии ибораи «ҷаҳонбинии миллӣ», мазмун ва ҷузъҳои сохтори он муайян карда мешавад; аҳамияти педагогикаи халқӣ ҳамчун эҳтиёҷоти ангезандае муайян карда мешавад, ки раванди ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасонро таъмин менамояд. Дар асоси назария ва муқаррароту хулосаҳои таҳияшуда «Барномаи ташаккули ҷаҳонбинии миллӣ тавассути педагогикаи халқӣ берун аз фаъолияти таълимӣ» таҳия ва амалӣ гардид. Барнома имкон медиҳад, ки муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ дар машғулиятҳои беруназсинфӣ, инчунин гурӯҳҳои гуногуни аҳоли ба раванди иҷтимоию фарҳангӣ ҷалб карда шаванд, самарай ташаккули ҷаҳонбинии миллии насли наврасро таъмин намоянд.

Натиҷаи корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ва озмоишӣ дар мақолаҳои дар нашрияҳои илмӣ тақризшаванда чопнамудаи унвонҷӯй муҳтавои асосии диссертатсияро дар бар мегирад.

Довталаб дар ҷараёни корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ ба ҳаллу фасли мақсади таҳқиқот ноил шуда, дуруст будани фарзияи пешниҳодкардаи муҳаққиқ тасдиқи худро ёфтааст.

Бо дарназардошти натиҷаҳои баррасӣ ва пешниҳоду тавсияҳои иштирокчиён ҷаласаи васеи шӯба

ҚАРОР ҚАРД:

1. Рисолаи илмӣ Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ” кори илмӣ мустақилона баанҷомрасида, ки дар он муаллиф ба ҳалли вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузошташуда ноил шудааст, ҳисоб карда шавад.

2. Диссертатсияи илмӣ Ризоева Нигинамо Маҳмадуллоевна дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ” ба талаботи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ 13.00.05 – Назария, методика ва ташкилфаъолияти фарҳангӣ-ичтимоӣ (13.00.05.03. – педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) ҷавобгӯ аст.

3. Диссертатсияи Ризоева Нигинамо дар мавзӯи дар мавзӯи “Асосҳои педагогии ташаккули ҷаҳонбинии миллии наврасон дар асоси педагогикаи халқӣ” баъд аз ворид намудани пешниҳоду тавсияҳои баёншуда ба ҳимоя пешниҳод карда шавад.

Хулоса дар ҷаласаи васеи шӯбаи педагогика ва психология, фанҳои ҷомеашиносии аз 23.05.2022, протоколи №5 баррасӣ ва қабул карда шудааст.

Дар ҷаласа 8 нафар иштирок доштанд. Натиҷаҳои овоздиҳӣ: “Тарафдор” – 8 нафар, “Зид” - нест, “Бетараф” - нест. Қарор яқдилона қабул карда шуд.

Раиси ҷаласа, номзади илмҳои
психологӣ, мудири шӯбаи
педагогика ва психологияи
ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ

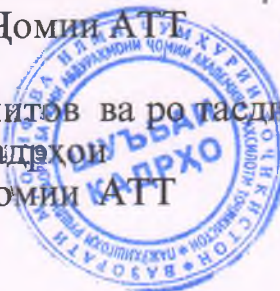
Н.Абдурашитов

Котиби ҷаласа, ходими калони
илмӣ шӯбаи шӯбаи
педагогика ва психологияи
ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ

Ю.Хасанов

Имзои Н.Абдурашитов ва роғасдиқ менамоям.
Мудири шӯбаи кадрҳои
ПРМ ба номи А. Ҷомии АТТ

Х. Ҳакимова